



Folkpartiet på andra språk: bosniska/kroatiska/serbiska

# Folkpartiet (Narodna stranka) – Švedska liberalna stranka

Narodna stranka liberala je švedska liberalna stranka. Od 2006. godine zastupljeni smo u vladi skupa sa ostalim strankama Alijanse za Švedsku. Sada vas želimo zamoliti da nam ponovo ukažete vaše povjerenje – radi škole i radi posla.

Naša glavna pitanja su:

- » **Škola: Nivo stečenog znanja u švedskoj školi mora se poboljšati.** Namjeravamo uvesti raniji sistem ocjenjivanja, a već smo uveli ranije testiranje znanja, tako da đaci kojima je potrebna dodatna pomoć, ovu dobiju što je moguće brže. Nastavnicima treba dati veće ovlasti za uspostavljanje reda i radne atmosfere. Maltretiranje se mora energično sprečavati.
- » **Posao i poduzetništvo.** Rad i obrazovanje moraju se isplatiti. Smanjili smo poreze zaposlenima sa nižim i srednjim primanjima za preko 1000 kr mjesečno. Želimo da se taj trend smanjenja poreza na zaradu nastavi i da se poboljšaju uvjeti privređivanja. Namjera nam je također da uvedemo obrazovanje kroz rad kako bi više mladih na taj način učinilo iskorak na tržište rada.
- » **Sigurnost.** Svi zaposleni trebali bi biti osigurani za slučaj nezaposlenosti. Danas to pak nije slučaj. Namjera nam je također poboljšati sigurnost starijih i zakonom osigurati pravo starijih parova da žive zajedno i u slučaju kad se jedno od njih mora preseliti u dom za starije. Mora se pooštriti bitka protiv teškog organiziranog kriminala.
- » **Integracija.** U vrijeme kada su Socijaldemokrati morali prepustiti vlast funkcionirala je integracija toliko loše da je moralo proteći i sedam godina prije nego li je netko od novopridošlih dobio posao. Mi smo svjesni da su posao i poznavanje švedskog jezika ključevi integracije, radi čega snižavamo doprinose poduzećima koja zapošljavaju novopridošle. Pred nastavu švedskog jezika za useljenika postavljaju se jasniji zahtjevi i obezbjeđuju stručniji nastavnici. Namjera nam je da se oronula stambena naselja renoviraju i da se određeni broj zgrada sruši gdje to bude potrebno.
- » **Evropa i svijet.** Mi ne želimo podizati zidove prema ostatku svijeta – mi želimo otvoriti vrata u svijet. Slobodna trgovina odgovara kako Švedskoj tako i drugim državama. Švedska mora biti dio EU bez ostatka – zato smo mi za euro. Azilantima se mora osigurati pravo na boravišnu dozvolu, kako bi izbjegli progon u svojoj domovini. Mi se borimo da se jedan procenat od brutonacionalnog dohotka Švedske izdvaja za ekonomsku pomoć. Novac će se koristiti za borbu protiv siromaštva i jačanje demokratskih procesa. Švedska ne bi smjela odobravati pomoć diktatorskim režimima.

Välkommen att  
kontakta oss  
om du vill veta mer  
eller bli medlem!  
[www.folkpartiet.se](http://www.folkpartiet.se)  
[info@liberal.se](mailto:info@liberal.se)  
020-53 53 53

Vill du hjälpa till i valkampanjen?  
SMS:a VOLONTÄR till 72080  
så kontaktar vi dig.  
Kostar som ett vanligt SMS.

- » **Ravnopravnost.** Pojednostaviti postupak oko postizanja "bonusa ravnopravnosti spolova" kod porodiljskog dopusta – novac bi trebalo i bez podnošenja zahtjeva usmjeriti direktno na tekući račun. Također treba uvesti i "bonus ravnopravnosti spolova" koji će dati više novca parovima koji jednako dijele dopust u slučaju njege bolesnog djeteta. Treba pooštriti kazne za teško dijelo zlostavljanja žene u obitelji. Mi smo za elektronsku nožnu "narukvicu" za muškarce koji krše zabranu viđanja.
- » **Klima.** Klimatske promjene su najveća ekološka prijetnja našeg vremena. Mi smatramo da treba održati i dalje unapređivati proizvodnju švedske nuklearne energije kako bi se smanjilo zgađivanje ugljendioksidom. Jedan međunarodni obvezujući sporazum o klimi je nužnost. Treba unapređivati gradnju vjetrenjača i druge obnovljive izvora energije te povećati energetska štednja.

## Budući izazovi

Međunarodna ekonomska kriza teško je pogodila Švedsku. Međutim, zahvaljujući mjerama koje je poduzela vlada Alijanse, Švedska se nosi sa krizom bolje nego mnoge druge zemlje.

Nama je posao na prvom mjestu. Zahvaljujući odgovornoj finansijskoj politici bili smo u mogućnosti stimulirati ekonomiju. Trend pada zadnjih godina, bez dobro vođenih državnih finansija, doveo bi do restrikcije blagostanja i povećanih poreza.

Šanse za ekonomski napredak za naredni mandatni period su povoljne. Međutim, snaga našeg domaćeg oporavka ovisna je o politici koju vodimo na unutrašnjem planu. Odlučujući je porast zaposlenih. Odbitak od poreza na plaće doprinosi stvaranju svijesti da se rad isplati, ali nužno je provesti i neke druge porezne promjene te promjene i nekih drugih propisa.

Mladima koji se žele osposobiti za određeno zanimanje treba omogućiti obrazovanje uz rad.

Obrazovanje treba da se isplati. I preuzimanje rizika za osnivanje vlastite firme također treba da se isplati. Treba pojednostaviti proces zapošljavanja. Švedska treba da postane magnet koji će privlačiti istraživačke projekte i nove ideje iz drugih zemalja.

Naša država je ovisna o industriji s visokom energetsom potrošnjom. Nove nuklearne elektrane koje će zamijeniti one koje prestaju sa radom zbog starosti, mogu našim bazičnim industrijama obezbijediti struju proizvedenu bez oslobađanja ugljendioksida.

Da bi se rad i obrazovanje isplatili, nužno je da se Švedska vrati principu "garantirane polovine" porasta prihoda, što znači da nitko ne treba da na ime poreza plaća više od 50 procenata na zadnjih zaradenih stotinu kruna.

Ključevi uspješne integracije su posao i znanje švedskog jezika. Nastavu švedskog jezika za useljenike treba poboljšati. Dva projekta na tržištu rada, *instegsjobb* (iskorak na tržište rada) namijenjen novopridošlima te *nystartjobb* (novi početak), namijenjen onima koji se radno aktiviraju nakon dužeg prekida svoje radne aktivnosti, treba da olakšaju ovim kategorijama da se uključe na tržište rada.

Za one koji ostanu bez posla odličujuće je da postoji efikasno osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Mi tražimo da se uvede opće osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

## Obrazovanje svjetskog ranga

Škola je naše najbolje oruđe koje svima daje jednaku životnu šansu. Dobra obrazovna politika pružiće svim đacima šansu za uspjeh.

Novi start koji se upravo provodi u švedskoj školi glavni je zadatak Narodne stranke. Ocjene se uvode od šestog razreda i utemeljeno je novo nastavničko obrazovanje. Nacionalni testovi koji su uvedeni u trećem razredu biće stalno praćeni uz bolji podsticaj onih učenika koji ne postignu zadani cilj. Država treba da preuzme vodeću ulogu i odgovornost u obrazovnom sistemu.

Dobro poznavanje stranih jezika jedan je od načina uspješnog uključivanja u proces globalizacije. Ćacima koji imaju najmanje dva strana jezika u osnovnoj školi trebalo bi to stoga uraĉunati prilikom upisa u srednju školu. Kineski bi trebao postati novi strani jezik u srednjoj školi.

### **Suradnja u vremenima globalizacije**

Švedska se treba otvoriti svijetu – ne graditi zidove. Kroz, prije svega, ĉlanstvo u EU pruža se Švedskoj prilika da bude dio te zajednice i da utiĉe na napredak u svijetu. Mi želimo produbiti evropsku suradnju i euro treba da postane i švedska valuta.

Slobodna trgovina svima odgovara. Carinske barijere EU prema siromašnim zemljama moraju biti srušene. Svijet bogatih ima i moralnu odgovornost da pomaže borbu protiv siromaštva i razvoj demokracije. Princip jednog procenta u pružanju ekonomske pomoći treba biti utemeljen.

Mi smo za velikodušnju azilantsku politiku. Pravo na azil je jedno od ljudskih prava. Ljudi koji bježe od proganjanja imaju pravo na zaštitu u Švedskoj i drugim slobodnim zemljama.

### **Sigurnost**

Sigurnost ugrožena kriminalom mora jaĉati. Povećali smo broj policajaca sa 17 000 na 20 000. Preventivna djelatnost i brzo reagiranje naroĉito su potrebni radi spreĉavanja mladih da se odaju kriminalu.

Nije pošteno da jedna država blagostanja prisiljava ljude koji su cijeli život proveli zajedno da se razdvajaju u situaciji kad jedno od njih više nije u stanja da živi kod kuće. Potreban nam je novi zakon koji će štiti pravo starijih osoba da i svoje zadnje dane mogu provesti zajedno.

I dalje treba ulagati u psihijatriju. Onaj kome je potrebna psihijatrijska pomoć mora tu pomoć odmah i dobiti. Manjkava dostupnost za osobe s posebnim životnim potrebama smatramo diskriminacijom.

### **Zbijanje redova u borbi za ravnopravnost**

Ravnopravnost je pitanje slobode. Mi se moramo usredsrediti na ekonomsku samostalnost žena. Treba onemogućavati rad s nepotpunim radnim vremenom koje nije stvar vlastitog izbora. Da bi se stimulirala roditeljska ravnopravnost, nužno je pojednostaviti i dalje razvijati bonus ravnopravnosti spolova.

Nasilje kojem je žena izložena samo zato što je žena, goruće je pitanje ravnopravnosti. Borba protiv seksualnog kriminaliteta mora se pojaĉati i veća pažnja usmjeriti na poĉinitelje.

### **Nuklearna energija je dobra sa klimatskog aspekta**

Klimatsko pitanje je najveći pojedinaĉni globalni izazov pred kojim se nalazimo. Švedska i EU moraju se i dalje truditi radi postizanja globalnog klimatskog sporazuma i mi treba da prednjaĉimo sa našim visoko postavljenim ciljevima.

Treba graditi nove nuklearne elektrane tako da one zamijene sadašnje reaktore kojima istiĉe rok trajanja. Kombinacija novih nuklearnih postrojenja i ulaganja u obnovljivu energiju omogućiće Švedskoj da i ubuduće proizvodi elektriĉnu energiju bez oslobađanja ugljendioksida. U aktivnostima u vezi s klimatskim promjenama, najvažnija je zaštita biološke raznovrsnosti, ali da se ne zanemare ni drugi ekološki ciljevi, kao naprimjer ekologija mora.

Usavršavanje elektroautomobila bitno bi smanjilo zagađivanje od strane transportnog sektora. Treba uvesti premiju za ekološke automobile.